

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

Constantini, cum rege Persarum & Alexandro Macedonum rege
comparatio. Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

quòd verum Deum agnoscebat, tum quòd eorù, qui nequaquam dij sunt, prorsus detestabatur errorem.

Quod Dei quidem seruus fuerit, gentium autem victor. CAP. II.

HIC igitur, utpote fidelis & spectatus Dei famulus, istud præstitit, prædicavit apud omnes, seq; & Dei seruum palam nuncupavit, & ministrum summi regis ingenue confessus est. Itaque Deus, neq; id ira multo post, quò eius obsequium abunde compensaret, moderatorem constituit & dominum, atq; solum inter imperatores, qui post homines natos extiterunt, talem efficit victorem, qualis nec armis expugnari, nec viribus vllis (quippe illustria victoriæ trophæa perpetuo reportavit) vnquam superari poterat: tantum etiam imperatorē, quantum à nemine fama & auditione veterum prædicatum aliquando accepimus: adeo Deo charum & verè beatum, adeo pium & cumulate foelicem, ut facile ac nullo propè negotio tum gentes multò plures, quàm quæ ante, imperio Romano paruisissent, suæ ditioni subijceret, tum regno sine molestia & ægritudine ad extremum eius exitum omnino perfungeretur.

Constantini, cum rege Persarum & Alexandro Macedonum rege comparatio.

CAP. III.

CYrum Persarum regem, præ cæteris, qui aliquando vixerint, præstantem & eximium extitisse, vetus hominum sermo celebrat. Verum non est eum vitæ exitum, qui istas res exornaret, consecutus. Ad extremum nãq;, mortē, nò ut natura postulabat, neq; ad longinquum tempus dilatam, neq; eam quidem honestam, & decoram, sed turpè plane & valdè ignominiosam, à muliere illatā, subiisse fertur. Alexandrum porrò Macedonum regem Græci infinita diuersarū gentiū ac nationū genera subegisse prædicāt: Verū priusquam perfectā ætatē explere posset, cōmestationibus & ebrietate de repente oppressum immatura morte occubuisse: totoq; vitæ spatio compleuisse duos solum & triginta annos: ac paulo amplius, quàm tertia eorum parte tēpus regni terminasse. Per cædē & sanguinē instar vibrati fulminis, crudeliter grassatū

Ff 3 esse,

EVSEBII DE VITA

effe:gentes & ciuitates vniuersas, nulla ætatis ratione habita, in seruitutē rede gisse. Et cū iā eius ætas in ipso flore esse videretur, fatū violento impetu in eum inualisse, delicta q̄; suas post se relinquere grauer & acerbè lamentantem, orbem liberis, stirpe & lare carētem, in extera regione & infesta, ne diutius mortaliū genus eius crudelitate labefactaretur, extinxisse. Mox regnū, inter eius ministros, dum quisq; partem aliquam occupare, & vi rapere moliebatur, sigillatim diuisum fuisse. Atque istum, tali laudum genere celebratum constat.

Quod orbem propemodum vniuersum subegerit.

CAP. IIII.

AT noster hic imperator eo ætatis tempore regnum obtinuit, quò ille Macedo celsit è vita. Illius autem vitæ spatiū, temporis propagatione duplicauit; regni q̄; longitudinē triplo reddidit diuturniorē. Porro autem cū mansuetis & modestis pietatis præceptis exercitū muniuisset, in Britanniam, & eos, qui fluctibus oceani solis occasum suis quasi oris terminantis, vñdīq; circumdati habitant, inuasit: Scythiam quoq; vniuersam sub ipsa septentrione, in infinita barbarorum hominū genera moribus & vitæ ratione disparia partitā, ad suum adiunxit imperium. Iam vero fines imperij ad meridiæi extremitates, ad Blemmyas nimirum, & Aethiopes vsq; dilatauit: atq; eos præterea, qui versus solis ortum incolebant, in suam ditionē & potestatē redegit. Principes itē variorum locorū, gētiumq; dominos & satrapas, ad ipsos vsq; totius orbis terminos, hoc est ad Indos, vltimos totius terræ (quo vno elemēto res ad vitæ vsum necessarię suppetūt) accolæ diffusos, luce ac splendore pietatis illuminās, suo imperio reddidit obsequentes. Barbaras etiā gentes, quę sua sponte libentibusq; animis eum amplexabantur, muneribusq; ad illum missis, per legatos eius gratiam aucupatæ sunt: & familiaritatē cum eo inire, amicitiamq; iungere, maximi beneficij loco putauerūt: Sic vt eximis imaginum picturis, præclaris statuarū monumentis illū apud se decorarent. Quid multa? inter imperatores solus Constantinus apud omnes omnium sermone ac fama, maxima
cum